

Toisto-menetelmä

Zoom 16.4.2024
klo 9.30-11.30

Toistetaan yhdessä -hanke

toistomalli.fi

kielitaitoa - ystävyyttä - kotoutumista

Tiimi:

Toistetaan yhdessä -hankkeen koordinaattori
Minna Savolainen

kotoutumisen ja sosiaalisen tuen asiantuntija,
konfliktin ratkaisun kouluttaja

Toistetaan yhdessä -hankkeen kouluttaja
Niina Rönty

KM, erityisopettaja, luokanopettaja,
neuropsykiatrinen valmentaja

Kiva, että olet mukana! Kirjoita chattiin:

Kuka olet ja mistä tulet tai mitä tahoa edustat?

Oletko käyttänyt Toisto-menetelmää tai -materiaaleja aikaisemmin?

Mitä toivot saavasi tästä koulutuksesta?

Toistetaan yhdessä -hanke 2022-2025:

“Me koulutamme ja tarjoamme materiaalit, te toteutatte.”

Olemme osa SANL:n hallinnoimaa Luetaan yhdessä-verkostoa. Toimintaamme rahoittaa STEA.

- **Koulutamme ja tuemme** eri tahoja ottamaan Toisto-menetelmän osaksi omaa toimintaansa: maahan muuttaneiden omat järjestöt, muut järjestöt, Luetaan yhdessä -verkosto, itsenäiset Toisto-ohjaajat, kunnalliset ja valtiolliset toimijat
- **Tuotamme** uutta Toisto-materiaalia.
- **Lisäämme** tietoisuutta suomen kielen suullisesta alkeisopetuksesta.

Kaikki Toistetaan yhdessä -hankkeen koulutukset ja tuki ovat **ilmaisia**.
Toisto-materiaalit ovat vapaasti käytettävissä **ei-kaupallisiin** tarkoituksiin.

Koulutuksen sisältö:

- Toiston arvot
- Uutta kieltä oppimassa -pohdinta
- Toisto lyhyesti
- Toisto-tuokio käytännössä (video)
- Puhuva sanakirja (video)
- Toisto-materiaalit
- Miksi Toisto toimii?
- Kiitos ja palaute

Toiston arvot:

turvallisuus, yhteisöllisyys, saavutettavuus, ilo

- **traumatietoinen:** menetelmä mahdollistaa mahdollisimman monen oppijan kehittymisen arjen kielitaidon ensiaskeleissa
- **hyvät väestösuhteet:** eri kieli- ja kulttuuriryhmien väliset kontaktit, alkuvaiheen kotoutumisen tukeminen
- **saavutettava, inklusiivinen:** ryhmä on ilmainen ja avoin, sopii useimmille taustoista riippumatta, yhteistä kieltä ei tarvita
- yhdessä oppimista, ilon vaalimista, sosiaalisia kontakteja

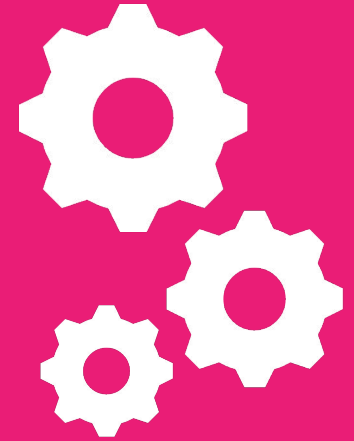

Uutta kieltä oppimassa:

Palaa tilanteeseen, jossa olet itse ollut oppimassa uutta kieltä.

Mieti, mitkä asiat hidastivat tai jopa estivät uuden kielen oppimista tai sen käyttämistä.

Kirjaa lyhyesti kokemuksiasi chattiin.

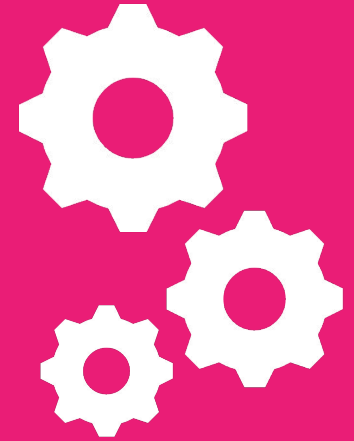

Uutta kieltä oppimassa:

Kokemusten mukaan uuden kielen oppimista ja sen käyttämistä hidastavat tai jopa estävät:

- **omat jännitykset:** virheiden pelko, puhuminen...
- **opetuksen eteneminen:** liian paljon, liian nopeasti, ei tarpeeksi aikaa puhumiselle, kieliopin korostaminen, kannustuksen puute...
- **opittua ei saa harjoitella arjessa:** harjoitusta vain oppitunneilla, englannin käyttö...

→ Mitä tämä tarkoittaa maahan muuttaneelle?

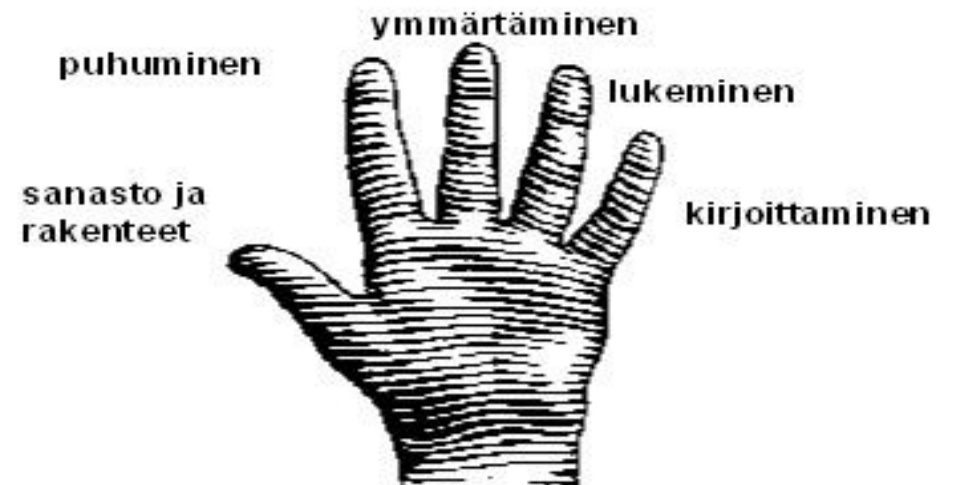
KIELEN ERI OSA-ALUEET:

1. lukeminen
2. kirjoittaminen
3. kielioppi
4. puhuminen
5. kuullun ymmärtäminen

Mikä näistä on arjessa
kaikista tärkein kielenoppimisen alussa?
Mikä on kaiken kielenoppimisen perusta?
Miten lapsi oppii äidinkieltensä?

Kielitaidon osa-alueet

Kielitaidon kämmenmalli

Kuva:

<https://peda.net/orivesi/perusopetus/yhteiskoulu/oppiaineet/stksl/stks/lt2/nimet%C3%B6n-f38a/ko>

Toisto lyhyesti:

mikä?

- arjen alkeiskielitaito
- **suullinen ja yhteisöllinen** opetusmenetelmä
- **kuunteleminen, toistaminen ja puhuminen** → ei lukemista, kirjoittamista tai kielioppia
- **MIKSI?** Suullinen kielitaito on kaiken kielenoppimisen perusta
- **traumatietoinen ja oppimisvaikeudet huomioiva** menetelmä
- virallisen kielenopetuksen tueksi ja sitä odottaessa

miten?

TUOKIO (= oppitunti 45-60 min):

käsikirjoitus, opetuskuvat, sanastomoniste

- valmis käsikirjoitus
- aina sama rakenne
- yksi teema/tuokio
- teemaan liittyvät sanat ja fraasit
- sanasto harjoitellaan opetuskuvien avulla
- sanastomoniste jaetaan tuokion loppuksi

kenelle?

1. aivan **alkuvaiheen** kielenoppijoille (0-taso):
 - suomi on jäänyt oppimatta tai
 - vasta maahan saapuneet:
 - kielenoppimisen herkkyyyskausi (sosiaalipsykologinen vrt. neurolingvistinen)
 - kotoutumisen edistyminen
2. **rohkeus** puhua suomea puuttuu
 - **luku- ja kirjoitustaitoa** tai **tukikieltä** (esim. englanti) **ei tarvita**
 - **kielikurssien ulkopuolella** olevat → avoimia kaikille, ei sitoutumista (esim. kotivanhemmat, seniorit, luku- ja kirjoitustaidottomat)
 - materiaalit tehty aikuisille, mutta sovellettavissa myös nuorille ja lapsille

ketkä ohjaavat?

- vapaaehtoiset/ammattilaiset
- suomen kielen taito, innostus ja sitoutuminen
- halu pohtia ajatusta kielen opettamisesta uudella tavalla
- myös suomen aikuisena oppineet
- ei vaadita opettajan pätevyyttä tai -kokemusta → koulutus ja materiaalit auttavat onnistumaan
- mieluiten parityönä, yksinkin onnistuu

Miksi Toisto-menetelmä?

- **Kielitaidon funktionaalinen merkitys:**
Suullinen alkeiskielitaito vahvistaa toimijuutta ja mahdollistaa kielellisen vuorovaikutuksen alusta asti.
- **Suullinen kielitaito on alkeiskielitaidon tärkein osa**, joka valmistaa myös muiden osa-alueiden oppimiselle.
- Menetelmä **sopii monenlaisille oppijoille** koulutustaustasta riippumatta.

TOISTO-TUOKION RAKENNE

Toisto-tuokioiden **rakenne on aina sama:**

Tervehdykset ja esittäytyminen

Tavoitteet: "Tänään opimme sanomaan..."

Sanaston /rakenteen mallinnus:

ohjaaja sanoo – apuohjaaja toistaa – ryhmä toistaa

Puhuvan sanakirjan mallinnus: apuohjaaja auttaa oppijoita

Sanaston harjoittelu: – toistoa, toistoa, toistoa!

Dialogin mallinnus: ohjaaja kysyy – apuohjaaja vastaa - ryhmä toistaa

Dialogin harjoittelu: – toistoa, toistoa, toistoa!

(Lisätehtävät): jos ryhmä oppii nopeasti

Tuokion lopetus: sanastomonisteet, toistetaan vielä kerran

Kehut, kiitokset, hyvästelyt

Toisto-tuokio: katsotaan video (5.11) Missä poika on?

Kiinnitä huomiota seuraaviin:

- ohjaajien työnjako
- ohjaajien puhe
- oppimisympäristö
- virheiden korjaaminen

03

MISSÄ POIKA ON?

Toisto-tuokio:

Mitä havaintoja teit Toisto-menetelmästä?

Miltä menetelmä vaikuttaa?

Tuntuuko joku asia oudolta?

Kommentoi tai kirjoita ajatuksiasi chattiin

03

MISSÄ POIKA ON?

Tärkeää Toisto-menetelmässä

- kuunteleminen - toistaminen - puhuminen
- **ei opetuspuhetta**: puheena sanat, fraasit, keuhut
- opitaan heti fraaseissa käytettävä sanan (taivutettu) muoto
→ yhtä helppo oppia kuin perusmuoto
- ei lukemista ja kirjoittamista
- ei kielioppia
- **vältetään koulumaisuutta**: piiri, ei muistiinpanoja tai kirjoja, kaikki saavat vuoron viittaamatta
- mallintaminen, eleet ja ilmeet auttavat ymmärtämään
- **apukieli** vain, **jos kaikki ymmärtävät** sitä
- rauhallinen ja selkeä yleiskieli
- rohkaistaan puhumaan, paljon toistoa yhdessä ja yksitellen
- virheissä annetaan oikea malli, ei selitetä

Toisto-tuokioon valmistautuminen

Ohjaajat suunnittelevat yhdessä Toisto-tuokion: työnjako, materiaalien ja tilan valmisteleminen tuokiota varten...

Ennen tuokiota ohjaajat **lukevat huolellisesti tuokion käsikirjoituksen.**

Ohjaajat tulostavat ja hankkivat **tuokiossa tarvittavat materiaalit.**

Toisto-tuokion kesto n. **45 min – 1 tunti**, yhdellä kerralla käydään läpi **yksi teema**. Tuokioon voi yhdistää esim. yhdessä kahvittelua ja muuta toimintaa.

Suositteltava ryhmäkoko max. **10 oppijaa.**

Apuohjaaja toimii puhuvana sanakirjana

Puhuva sanakirja = oppijoita auttava **apuhjaaja**

Tärkeä osa Toisto-menetelmää:

Puhuvan sanakirjan käyttö vaatii heittäytymistä ja sinnikkyyttä , mutta kannattaa!

- **selkeyttää** työnjakoa: toinen ohjaa, toinen auttaa
- **vähentää** suomenkielistä ”hälyä” ja auttaa keskittymään
- **suoja**a epäonnistumisen pelolta: oppija uskaltaa kokeilla, jos se tuntuu turvalliselta.
- oppijan oma **kontrolli säilyy** tilanteessa
- **rentouttaa** usein tunnelmaa

Apuhjaaja kiertää oppijoiden luona (piirin takana) ja auttaa tarvittaessa vuorossa olevaa oppijaa.

Oppija pyytää sanakirjalta oikean vastauksen sovitun merkin kautta, esimerkiksi koskettamalla kättä.

Sanakirja auttaa sanomalla tarvittavat sanan tai lauseen tavallisella puheäänellä.

video (2.30) puhuvan sanakirjan käytöstä <https://suomenkielisanootervetuloa.fi/metodi/>

Toisto-materiaalit

Vapaasti saatavilla: suomenkielisanootervetuloa.fi → toistomalli.fi

0-tuokiot eivät vaadi mitään etukäteistaitoja, vapaa järjestys

1-tuokiot perustuvat 0-tuokiossa harjoiteltuihin asioihin

- **Käsikirjoitus** = valmis ohje tuokion ohjaamiseen
(selkokielellä tuokiot 00-010)
- **Opetuskuvat** = tuokiossa harjoiteltavat sanat kuvina (rajaus!)
- **Sanastomoniste** = tuokion jälkeen oppijoille jaettava lista tuokion sanastosta
- Osassa myös ohjaajan avuksi tarkoitettu video
- mainoksia eri kielillä

Verkossa yli 35 tuokion opetusmateriaalit → **Riittää noin vuodeksi jos yksi tuokio viikossa.**

Materiaaleista oppii suomen kielen yleisimmät rakenteet, arjen sanastoa ja fraaseja.

Miksi Toisto toimii?

Kehitetty Helsingin yliopistossa 2015 vapaaehtoisten käyttöön.

Vuonna 2022 osaksi Luetaan yhdessä -verkostoa.

- **yhteisöllinen kielenoppimismalli** (Community Language Learning)
- **konstruktio-kieliopillinen ajattelu**: kielen rakenteita opitaan tekemällä havaintoja kielestä sen luonnollisissa käyttöyhteyksissä

Korvaan luottaminen ja suullinen kielitaito:

opitaan **arjessa tarvittavia kielenpätkiä**

→ **heti käyttöön** arkielämässä

→ **motivaatio** ja **rohkeus** kielen käyttöön kasvaa

→ kielenpätkistä rakentuu **kielitaidon verkko**:

edistää toimijuutta, hyvinvointia ja kotoutumista

valmius hyötyä tavoitteellisemmasta kielenopetuksesta kehittyy

Haasteita

- Osallistujat eivät halua luopua muistiinpanojen kirjoittamisesta (-> *näytä mallia*)
- Ryhmään tulee iso määrä osallistujia
- Ryhmän osallistujat vaihtuvat jatkuvasti (-> *kuuluu asiaan*)
- Ryhmäläisten kielitaidon taso ja oppimisvalmiudet vaihtelevat
- Samalla rakenteella ohjaaminen tuntuu tylsältä
- Oppijat haluavat kielioppia, lukemista ja kirjoittamista (-> *puhetunti*)
- Yllätyksiä on varmasti luvassa!

Tueksi ja kannustuksen sanoiksi:

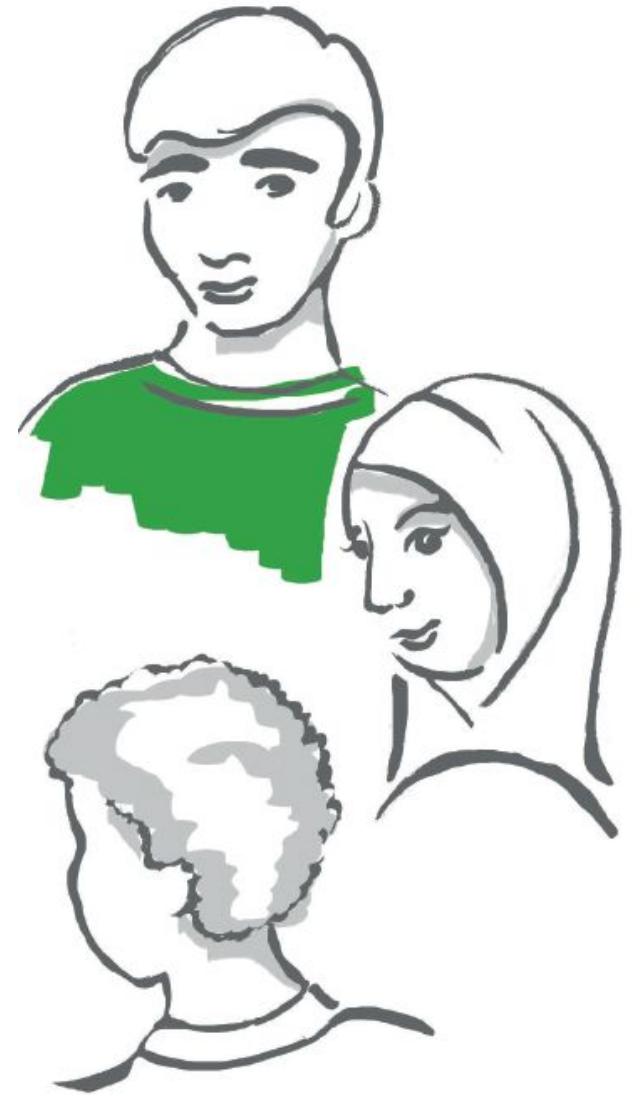
- Kirkasta itsellesi suullisen alkeiskielitaidon merkitys.
- Uskalla luottaa Toisto-menetelmään.

Toisto-ohjaajien kommentteja

“Toiston rakenne on sellainen, ettei siihen kannata itse lähteä mitään suurta kehittämään. **Toisto toimii!**”

“**Ihminen, joka ei ole koskaan opettanut mitään, kuten minä, voi opettaa.** Toinen asia on se, että meillähän ei ole yhteistä kieltä. Harva heistä puhuu englantia. Opetus onnistuu silti.”

“**Jokaisen kerran jälkeen opiskelijoille jää heti sanoja käyttöön.** Opetus ei saakaan olla liian vaikeaa, vaan sen hyöty pitää saada käyttöön heti.”

Kuva: Pixabay

Toisto-ryhmä

Ryhmän perustaminen (hanke ei koordinoi ryhmien toimintaa)

- vähintään **2 vapaaehtoista**
- max. 10 osallistujaa / ryhmä
- isompi ryhmä jaetaan aloittelijoihin (0-tuokiot) ja edistyneempiin (1-tuokiot) → useampi ohjaaja

Toisto-menetelmään luottaminen

- 10 tuokiota kehittää jo kielitaitoa!
- yksi tuokio = yksi aihe

Toiston arvoihin sitoutuminen

- turvallisuus, saavutettavuus, yhteisöllisyys ja ilo

Toisto-ryhmä =

- puhuva sanakirja (*turvallisuus, yhteisöllisyys*)
- Toisto-materiaali (*saavutettavuus, yhteisöllisyys*)
- ei opetuspuhetta, lukemista tai kirjoittamista (*saavutettavuus*)

Oppijoiden tarpeiden tunnistaminen

ohjaaminen eteenpäin (etsi toimintaa: kotoutumisentukena.fi) tai kertaus

Toistetaan yhdessä -hanke tarjoaa

tukea ja yhteistyötä

KAIKKI	LUETAAN YHDESSÄ -RYHMÄT, KOTU-JÄRJESTÖT	MAAHANMUUTTANEIDEN OMAT JÄRJESTÖT
Toisto-koulutus	+ tuki ja neuvonta	+ apua Toisto-ryhmän aloittamisessa
Toisto-materiaalit verkossa monikieliset mainokset FB: Toisto-verkosto	+ opetuskuvioiden toimitus (yhdet kuvat per ryhmä/toimintapaikka)	+ apua mainontaan / viestintään

Tule mukaan Toisto-verkostoon!

Materiaalit ja menetelmä:

suomenkielisanootervetuloa.fi

Facebook: **Toisto-verkosto**
Toisto-ohjaajille ja
kiinnostuneille

Instagram: **@toistomalli**

Tilaa tai lue uutiskirje:
toistomalli.fi

Palaute koulutuksesta

<https://forms.gle/mHigStv641yVzGHo6>

Ollaan yhteydessä!

Toistetaan yhdessä -hankkeen koordinaattori

Minna Savolainen puh: 050 3303132
minna.savolainen@luetaanyhdessa.fi

Toistetaan yhdessä -hankkeen kouluttaja

Niina Rönty puh: 045 1687421
niina.ronty@luetaanyhdessa.fi

Lämmin kiitos osallistumisestasi!

